

SITUATIE OP VLAAMSE BEDRIJVEN

Enkele jaren geleden verschenen er talloze berichten in de media omtrent MRSA of de zogenaamde ziekenhuisbacterie die plots in de varkenshouderij was opgedoken. Sindsdien blijft het hierover vrij stil. Was het een storm in een glas water of is er meer aan de hand? – Naar: ILVO, Katho, CODA, UGent & KULeuven

In dit dossier bekijken we de oorsprong en het belang van MRSA voor de (dier)gezondheid. Daarnaast brengen we de actuele resultaten van het onderzoeksproject in de Vlaamse varkenshouderij.

Resistente *S. aureus*-stammen

Staphylococcus (S.) aureus is een bacterie die bij mens en dier vaak voorkomt op de huid, in de neus of in de mond. Doorgaans is deze bacterie onschadelijk, maar bij personen met een verzwakte weerstand – zoals patiënten op de afdeling Intensieve zorgen – kan ze huid- en wondinfecties, en ziekten zoals urineweginfecties, longontsteking en hersenvliesontsteking veroorzaken, soms met de dood tot gevolg. Met de ontdekking van penicilline in de jaren 40 vond men een manier om

S. aureus-infecties te behandelen. Enkele jaren later werden reeds penicillineresistente stammen gerapporteerd. Daarom werd de zoektocht naar nieuwe antibiotica gestart. In de jaren 50 was er een eerste succes met de ingebruikname van methicilline. Kort nadien werden ook tegen dit antibioticum resistente stammen gevonden die men de naam methicillineresistente *S. aureus* (MRSA) gaf. Deze bacterie is – vooral sinds de jaren 90 – resistent tegen vele antibiotica, wat de behandeling sterk bemoeilijkt. Tot voor kort konden er 2 types worden onderscheiden. Een eerste type is het 'ziekenhuisgebonden MRSA-type', die – zoals de naam het zegt – circuleert in zieken- en rusthuizen en vooral gevaarlijk is voor mensen met een onderdrukt immuunsysteem. Een tweede type is

'gemeenschapsgebonden MRSA'. Dit type treft eerder jonge mensen en kinderen in het bijzonder. Al is dit type minder resistent tegen antibiotica en dus makkelijker te behandelen, het is wel virulenter en het verspreidt zich gemakkelijker onder de algemene bevolking dan het eerste MRSA-type. Zo heeft dit type reeds verschillende keren infecties veroorzaakt bij contact- en teamsporters. Een zevental jaar geleden werd er een derde type ontdekt, dat aanvankelijk enkel bij varkens en varkenshouders gevonden werd en daarom de 'varkensgebonden MRSA' genoemd werd. Later werd dit MRSA-type ook teruggevonden bij andere landbouwdieren en werd de naam gewijzigd in de 'landbouwdierengebonden MRSA'. Deze 3 types van elkaar te onderscheiden op genetisch vlak, wat zich vertaalt in

verschillen in onder andere virulentie en antibioticaresistentie. De landbouw-dierengebonden MRSA is bijvoorbeeld hoofdzakelijk resistent tegen antibiotica gebruikt in de veehouderij. Dit zijn doorgaans andere types dan degene die gebruikt worden in de humane geneeskunde en dus voorkomen bij ziekenhuisgebonden MRSA. In de rest van dit dossier wordt enkel nog de landbouw-dierengebonden MRSA besproken en kortweg aangeduid als MRSA.

Hoe kwam MRSA in de varkenshouderij terecht?

In 2004 werd in Nederland bij een preoperatieve screening van een baby MRSA geïsoleerd. Ook de ouders, varkenshouders van beroep, en één van de geteste varkens bleken MRSA-dragers te zijn. Bovendien waren ook 6 van de 26 varkenshouders uit dezelfde regio gekoloniseerd met MRSA. Deze onverwacht hoge MRSA-frequentie – maar liefst 760 keer hoger dan in de

.....
Men moet waakzaam blijven. Dit MRSA-type kan een probleem worden wanneer het begint te circuleren in ziekenhuizen.
.....

algemene Nederlandse populatie – suggereerde dat het beroep van varkenshouder een verhoogd risico voor MRSA-kolonisatie inhoudt. Een paar maanden later bleken ook een varkenshouder uit een andere Nederlandse regio, een varkensdierenarts en diens zoon MRSA-dragers te zijn. Ook een verpleegster die de zoon in het ziekenhuis verpleegde, was besmet met dit MRSA-type. Deze MRSA-isolaten bleken genetisch verwant te zijn met elkaar en verschillend te zijn van de tot dan toe gekende 2 andere MRSA-types. In de maanden na deze eerste beschrijving werd de Vlaamse varkensstapel een eerste keer gescreend. Hieruit bleek dat bij 44% van de onderzochte varkens uit 68% van de onderzochte bedrijven MRSA werd teruggevonden. In de helft van de bedrijven waar de varkens gekoloniseerd bleken te zijn met MRSA werd minstens één humane drager gevonden.

Daarnaast zijn er nog verdere surveillances geweest. Enerzijds zijn er de onderzoeksprojecten waarbij onderzoek werd uitgevoerd in verschillende types bedrijven en anderzijds zijn er de officiële surveillances opgelegd door het EFSA (European Food Safety Authority) en het FAVV (Federaal Agentschap voor de Voedselveiligheid). Gezien er verschillende methodes werden gebruikt, moet men evenwel opletten met de interpretaties van de verkregen resultaten. Bij de EFSA-surveillance werd bijvoorbeeld MRSA op stofstalen uit de stal bepaald, wat tot een lagere gevoeligheid leidde. Momenteel wordt door het FAVV een surveillance uitgevoerd waarbij elk jaar een andere diersoort wordt bemonsterd. Vorig jaar was dat bij pluimvee, dit jaar bij rundvee (zowel vleeskalveren, mestvee als melkrunderen) en volgend jaar worden de varkens opnieuw bemonsterd. Daarna begint de cyclus opnieuw. Aangenomen kan worden dat dit MRSA-type voornamelijk bij varkens en kalveren voorkomt. Uitgebreide surveillances bij kippen, vleesrunderen en melkkoeien toonden aan dat deze kiem hier weinig voorkomt, maar toch niet afwezig is.

Bepikt risico

MRSA vormt slechts een klein risico voor de diergezondheid. Dieren dragen MRSA, maar zijn zelden ziek. Maar ook de veehouders, hun gezin en de bedrijfsdierenartsen zijn vaak MRSA-drager. Tot op heden veroorzaakt dit MRSA-type slechts sporadisch infecties en is de overdracht naar de algemene bevolking beperkt. Occasioneel worden gevallen gerapporteerd van mensen die niet in direct contact staan met landbouwdieren, maar toch gekoloniseerd werden met dit MRSA-type. Men moet echter waakzaam blijven omdat dit een potentieel probleem kan worden wanneer dit type zou beginnen circuleren in ziekenhuizen – bijvoorbeeld door opname van MRSA-dragers uit de landbouwsector – en bijkomende antibioticaresistentie- en virulentiegenen zou verwerven. ■

Aan dit artikel werkten mee: Patrick Butaye (CODA-UGent), Florence Crombé (CODA-UGent), Yves Debleecker (Kathol), Ingrid De Man (Kathol), Pierre Delputte (Kathol), Marc Heyndrickx (ILVO-UGent), Larissa Pletinckx (Kathol-KULeuven), Geertrui Rasschaert (ILVO), Marijke Verheghe (ILVO-UGent)

Dit IWT-project is een samenwerking tussen verschillende partners, namelijk het Instituut voor Landbouw en Visserij Onderzoek (ILVO), het Centrum voor Onderzoek in Diergeneeskunde en Agrochemie (CODA), de Katholieke Hogeschool Zuid-West-Vlaanderen (Kathol), de Universiteit Gent (UGent) en de Katholieke Universiteit Leuven. Om dit protocol te ontwikkelen, moet men eerst informatie verzamelen omtrent de kolonisatieleeftijd van de biggen, de verspreiding van MRSA naar landbouwdieren, de besmettingsbronnen van MRSA, hoe snel een MRSA besmetting doorgegeven wordt ... Hieronder vind je enkele resultaten.

Bepaling van de kolonisatieleeftijd

Wanneer varkens gekoloniseerd zijn met de MRSA-bacterie, dragen ze – zoals humane dragers – deze bacterie veelal in de neus. De bacterie kan echter ook vaak geïsoleerd worden van de huid, de bilnaad (perineum) en de endeldarm (rectum). Dit laatste wijst echter niet noodzakelijk op kolonisatie. Om de status van een bedrijf te bepalen, kunnen swabs van de huid van de varkens een goede indicator zijn. Om werkelijk dragerschap aan te tonen, is het noodzakelijk neusswabs te nemen (zie foto). Op 4 gesloten bedrijven (A, B, C, D) werd een groep biggen opgevolgd vanaf geboorte tot slachtleefijd om precies te bepalen wanneer de biggen gekoloniseerd werden (figuur 1). Op elk bedrijf werden er neusstalen genomen van 12 zeugen en hun biggen. In de kraamstal werden de zeugen en hun biggen bemonsterd op verschillende momenten vanaf werpen. Bij de biggen werden daarna stalen genomen in de biggenbatterij, voor- en afmestafdeling. Er werden 2 trends waargenomen. Op bedrijven A en B werd bij de zeugen slechts zelden MRSA gevonden. Dit was ook het geval bij hun biggen. Tijdens het verblijf in de biggenbatterij steeg echter het aantal gekoloniseerde dieren heel sterk, om vervolgens licht te dalen tot 50 à 80% bij slachtleefijd. Op bedrijven C en D werd er bij bijna alle zeugen MRSA gevonden vanaf het werpen. Dit hoge percentage werd ook teruggevonden bij de pas geworpen biggen. Pas naar

© MARJKE VERIEGHE

HOE VERLOOPT DE BESMETTING EN VERSPREIDING VAN MRSA?

Na de eerste screening van de Vlaamse varkensstapel, startte in 2009 het vierjarig MRSA-project gefinancierd door het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT). Het hoofddoel van dit project is de ontwikkeling van een duurzaam protocol voor de remediëring van MRSA-positieve varkensbedrijven.

– Naar: ILVO, Katho, CODA, UGent & KULeuven

de slachtleeftijd toe was er een lichte daling (tot 80%) waar te nemen. Deze resultaten tonen aan dat de gemiddelde leeftijd waarop de biggen gekoloniseerd worden sterk bedrijfsafhankelijk is, variërend van 0,3 dagen op bedrijf C tot 46,6 dagen op bedrijf A. Bovendien blijkt dat de MRSA-status van de zeug sterk de MSRA-status van haar biggen beïnvloedt.

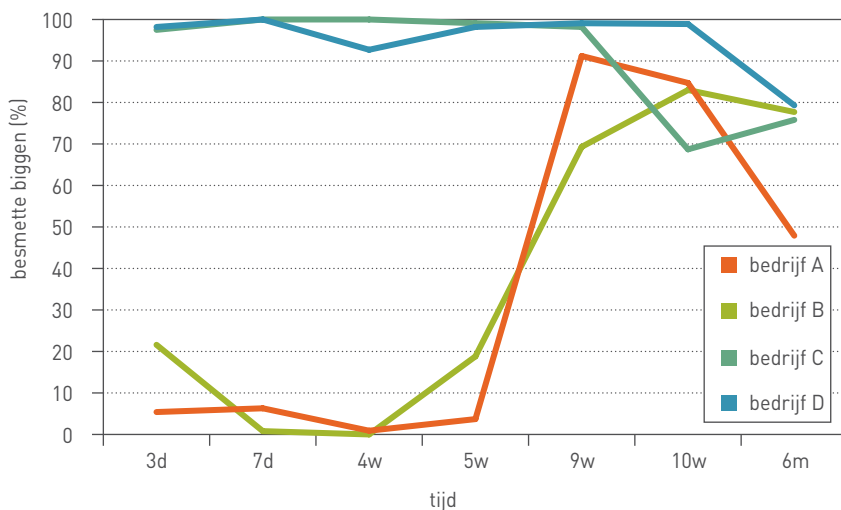
Dragers en besmettingsbronnen

Zes MRSA-positieve gesloten varkensbedrijven werden geselecteerd, waaronder 2 varkensbedrijven, 2 varken-braadkipbedrijven en 2 varken-melkveebedrijven.

Deze bedrijven werden eenmalig heel intensief bemonsterd: naast de landbouwdieren (varkens, op de gemengde bedrijven ook runderen en kippen) ook alle aanwezige hobbydieren (honden, geiten, katten ...), de mensen (varkenshouder en gezin, bedrijfsdierenarts) en de stalomgeving (wanden, vloer, lucht, muizen, ratten ...).

Bij de varkens waren 55% van de dieren MRSA-drager, bij de melkkoeien iets minder (45%) en bij de kippen slechts 19%. Ook in de stalomgeving werd er regelmatig MRSA gedetecteerd. Bij huisdieren die contact hadden met de dieren, of die

verbleven in de stallen, werd er frequent MRSA gevonden. Ook ratten en muizen konden gekoloniseerd zijn met MRSA. Op één varkenshouder na waren alle varkenshouders MRSA-positief. Bij 10 van de 13 gezinsleden werd er eveneens MRSA gevonden. Ook 9 van de 10 bedrijfsdierenartsen waren MRSA-drager. De verkregen MRSA-isolaten werden verder gekarakteriseerd met behulp van moleculaire technieken. Per bedrijf werden verschillende MRSA-subtypes gevonden, waarvan er veelal slechts één per bedrijf domineerde. Dit subtype was algemeen verspreid bij de dieren van de

Figuur 1 Evolutie van de besmettingsgraad van de biggen op 4 gesloten bedrijven (A, B, C, D)

verschillende afdelingen en hun omgeving, maar ook bij de varkenshouder en zijn gezin. De bedrijfsdierenartsen droegen niet-verwante subtypes.

Deze resultaten bevestigen dat varkens vaak gekoloniseerd zijn met MRSA, terwijl pluimvee minder vaak gekoloniseerd was met MRSA. Er zijn verschillende verklaringen mogelijk: het kan te maken hebben met het feit dat kippen minder gevoelig zijn voor deze bacterie, of dat door verschillen in management – bijvoorbeeld kortere contacttijd met de dieren – de dieren minder in contact komen met de bacterie. Voorts moet men er bij het remediëren van het bedrijf rekening mee houden dat ongedierte en huisdieren mogelijk ook gekoloniseerd zijn met MRSA en dat deze MRSA-negatieve dieren opnieuw kunnen besmetten. Bovendien kunnen huisdieren ook fungeren als MRSA-besmettingsbron naar de varkenshouder en zijn gezin.

Verspreiding op een varkensbedrijf

De overdracht van de MRSA-bacterie is nodig om de verspreiding van de kiem van varken naar varken (van zeug naar big, van big naar big, van vleesvarken naar vleesvarken) en van varken naar mens mogelijk te maken. Hierbij wordt de MRSA-bacterie hoofdzakelijk overgedragen door rechtstreeks contact, zoals neus- en huidcontact. Daarom werd in dit onderzoek de mate waarop MRSA zich op een varkensbedrijf kan verspreiden, bepaald in proefstallen. Wiskundig wordt dit uitgedrukt als de reproductieratio of R0-waarde (zie kader).

De verspreiding van MRSA tussen de varkens werd in een experimentele studie nagegaan door 2 MRSA-gekoloniseerde biggen in een groep van 6 niet-besmette dieren te introduceren. Opmerkelijk was dat alle dieren in de groep binnen de 2 dagen besmet werden. Hieruit konden we de R0-waarde bepalen en deze bleek ruim

boven de drempelwaarde van 1 te liggen. Deze resultaten wijzen erop dat één of een paar MRSA-gekoloniseerde dieren (zoals de aanvoer van nieuwe gelten of beren) de kiem in zeer snel tempo over een volledig varkensbedrijf kunnen verspreiden.

Introductie vermijden

Als conclusie kan gesteld worden dat het verhinderen van MRSA-introductie op een varkensbedrijf een zeer belangrijk element is in de bestrijding van de verspreiding van MRSA aangezien de kiem zich na introductie binnen een groep varkens zeer snel kan verspreiden en handhaven. Vandaar dat een strikte quarantaine met opvolging van de MRSA-status van de aangevoerde dieren van groot belang is. Echter, eens de kiem aanwezig is, kan men de versprei-

Op 4 gesloten bedrijven werd een groep biggen opgevolgd vanaf geboorte tot slachtleeftijd om precies te bepalen wanneer de biggen gekoloniseerd werden.

ding op het bedrijf moeilijk beperken vermits de verspreiding snel en efficiënt verloopt. Het MRSA-vrij maken van bedrijven zal op een zeer efficiënte manier en op korte tijd moeten gebeuren aangezien bij het overblijven van één positief dier, dit dier in korte tijd de andere dieren terug zal besmetten. ■

R0-WAARDE

De reproductieratio of R0-waarde drukt het gemiddeld aantal dieren uit die besmet raken door de introductie van één besmet dier in een groep van negatieve dieren. Als de R0-waarde kleiner is dan 1, dan zal de kiem zich niet verspreiden en zal de besmetting uitdoven. Als de R0-waarde groter is dan 1, dan kan de kiem zich wel verspreiden. Hoe groter deze waarde, hoe sneller en efficiënter dit zal gebeuren. Daarenboven zal de kiem bij een R0-waarde groter dan 1 zich gemakkelijk kunnen handhaven op een bedrijf, wat de bestrijding zal bemoeilijken.

Aan dit artikel werkten mee: Patrick Butaye (CODA-UGent), Florence Crombé (CODA-UGent), Yves Debleecker (Katho), Ingrid De Man (Katho), Pierre Delputte (Katho), Marc Heyndrickx (ILVO-UGent), Larissa Pletinckx (Katho-KULeuven), Geertrui Rasschaert (ILVO) & Marijke Verheghe (ILVO-UGent).

HELPT REINIGEN EN ONTSMETTEN?

Aangezien het project aantoonde dat er een relatie is tussen het MRSA-dragerschap van zeugen en hun biggen, werd onderzocht of het mogelijk is om de MRSA-kolonisatie bij zeugen en bij hun biggen te verlagen door het wassen en ontsmetten van zeugen in combinatie met reiniging en ontsmetting van de stalomgeving.

– Naar: ILVO, Katho, CODA, UGent & KULeuven

Gedurende 6 maanden werd een ontsmettingsstrategie getest op 2 MRSA-positieve gesloten varkensbedrijven met meer dan 300 zeugen die een driewekensysteem hanteerden. Per bedrijf werden gedurende 6 opeenvolgende rondes zeugen bemonsterd. De zeugen werden onderverdeeld in 3 controle- en 3 testgroepen. Bij zowel de controle als de testgroepen reinigde en ontsmette men vooraf de kraamstal en de biggenbatterij. Bij de testgroepen werden bijkomend de zeugen gewassen in de drachtafdeling met een commerciële zeugenshampoo

vooralere ze naar de kraamstal verhuisden (p. 14, foto 1). Daar werden ze dagelijks ontsmet (huid, spenen en kling) met chloorhexidine < 1% en isopropanol 1-5% tot één dag voor het werpen (p. 14, foto 2). Per ronde zeugen werden op verschillende

.....

Varkenshouders van een positief bedrijf zijn frequent zelf MRSA-drager.

.....

tijdstippen 20 zeugen, 40 van hun biggen en de stalomgeving (wand, vloer en lucht) bemonsterd. De huid van zeugen en biggen werd achter beide oren bemonsterd op aanwezigheid van MRSA.

Tijdelijk effect

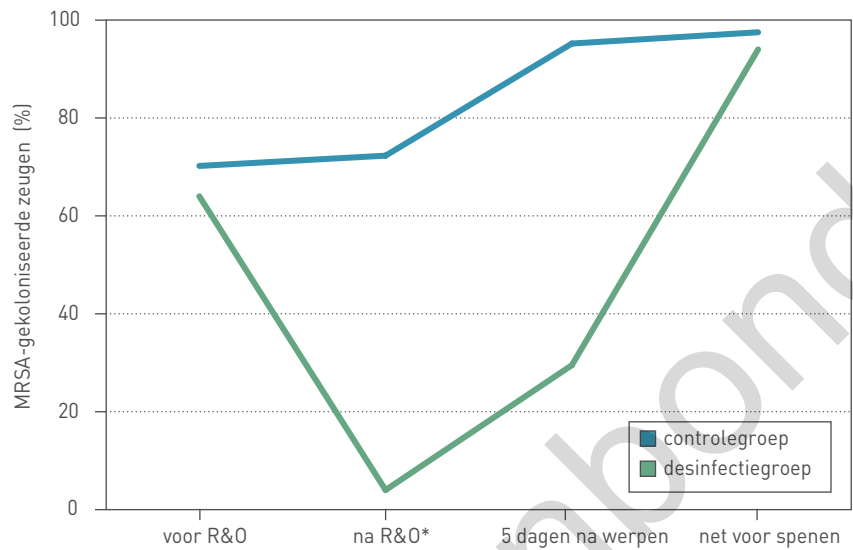
Op de eerste dag waarop de desinfectie werd toegepast, kwam MRSA gemiddeld 68% minder voor bij zeugen in de testgroepen in vergelijking met de controlegroepen (figuur 1 p. 14). Vijf dagen na het stoppen met de desinfectie (biggen 4 dagen oud), werd nog steeds een daling

van 66% waargenomen. Net voor spenen (dag 21 in bedrijf 2, dag 28 in bedrijf 1) was het verschil in de aanwezigheid van MRSA tussen testgroepen en controlegroepen nog slechts gemiddeld 4%. Vijf dagen na het stoppen met de desinfectie kwam er bij de biggen uit de testgroepen gemiddeld 26% minder MRSA voor (figuur 2), terwijl het verschil met de controlegroepen vlak voor het spenen (dag 21 of 28) slechts 5% bedroeg. In de biggenbatterij werd geen verschil meer gezien tussen controle en testgroepen vanaf dag 38 na het stoppen

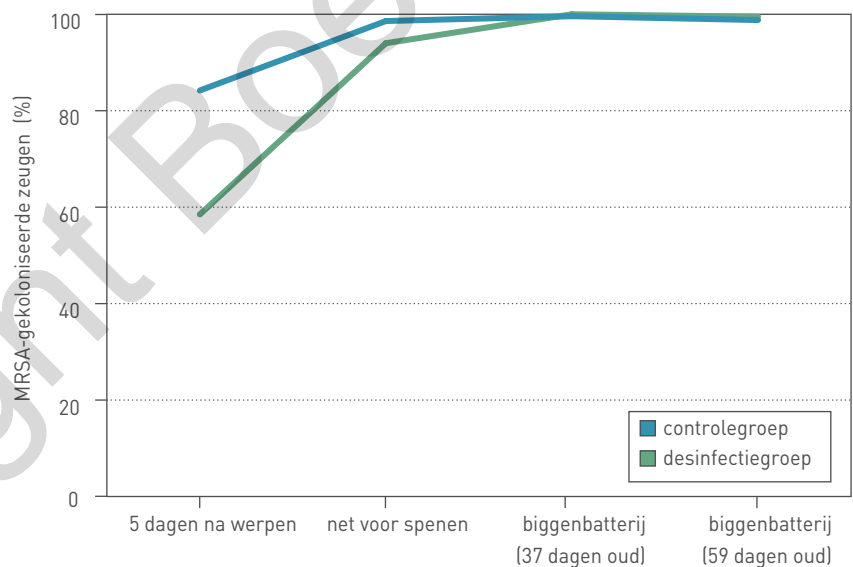

Behandelen van de zeugen tijdens de veldproef.
 1 Wassen van de zeugen met commerciële shampoo in de drachtafdeling voor verhuis naar de kraamstal. 2 Ontsmetten van de zeugen in de kraamstal.

met desinfectie. We kunnen dus besluiten dat desinfectie in deze veldproef een tijdelijk effect heeft op de MRSA-status van de zeugen en hun biggen. Verschil-

Figuur 1 De MRSA-prevalentie bij de zeugen, uitgedrukt in percentage MRSA-gekoloniseerde dieren, voor reinigen en ontsmetten van de stalomgeving (voor R&O), na reinigen en ontsmetten van de stalomgeving, en wassen en ontsmetten van de zeugen bij de testgroepen (na R&O*), 5 dagen na werpen en net voor spenen.

Figuur 2 De MRSA prevalentie bij de biggen, uitgedrukt in percentage MRSA-gekoloniseerde dieren, 5 dagen na werpen, net voor spenen en in de biggenbatterij op een leeftijd van 37 dagen en 59 dagen.

lende factoren kunnen dit tijdelijk effect verklaren.

- De diepe zones in biofilms (een laag bestaande uit micro-organismen omgeven door zelfgeproduceerd slijm, vastgehecht aan een oppervlak) zijn moeilijk te bereiken met desinfectiemiddelen en hierdoor kan een deel van de bacteriëngevoelige dieren blijven koloniseren;
- MRSA kan gedurende maanden in de omgeving overleven en daardoor een besmettingsbron blijven;

- MRSA blijft na desinfectie van de zeugen aanwezig in de neus waardoor ze zichzelf en hun omgeving, inclusief biggen, opnieuw kan infecteren;
- MRSA kan natuurlijk ook opnieuw geïntroduceerd worden via besmette lucht vanuit andere MRSA-positieve compartimenten op de boerderij;
- Contact met MRSA-positieve personen of materialen.

Omdat de huidige uitgeteste desinfectie een tijdelijk beschermend effect oplevert, kan dit een nuttig instrument zijn bij het

handhaven van een goede externe bioveiligheid. Indien deze desinfectie meermaals met tussenpozen zou worden toegepast, zal dit waarschijnlijk een langer beschermend effect geven. Nadelig hierbij zijn de extra kosten en de extra arbeid. In de toekomst moet vooral de nadruk liggen op goede interne en externe bioveiligheidsmaatregelen, want voorkomen is

beter en bovendien veel gemakkelijker dan genezen.

Wat kan de varkenshouder momenteel doen?

Het uitgeteste reinigings- en ontsmettingsprotocol werkt slechts tijdelijk, is kostelijk en zeer arbeidsintensief. Het binnenbrengen van één MRSA-positief

varken op het bedrijf kan er binnen de kortste keren voor zorgen dat het hele bedrijf besmet raakt. Alle diersoorten, weliswaar diersoortafhankelijk, kunnen potentieel MRSA-drager zijn, ook al vertoeven ze nooit in de varkensstallen. Het voorkomen van MRSA in de stalomgeving blijkt gecorreleerd te zijn met de MRSA-positiviteit van de dieren. Varkenshouders van een positief bedrijf zijn frequent zelf MRSA-drager. Deze conclusies duiden erop dat voorkomen beter is dan remediëren.

Interne en externe bioveiligheid spelen hierbij een belangrijke rol. Zo kunnen bijvoorbeeld aangekochte dieren best eerst in quarantaine geplaatst worden, met eventuele statusbepaling en een aangepast reinigings- en ontsmettingsprotocol. Gezien andere dieren (hobbydieren, knaagdieren ...) ook potentiële dragers zijn, moet contact met de landbouwdieren zoveel mogelijk vermeden worden. Voor de varkenshouder zelf is het ook belangrijk zich te beschermen tegen MRSA. In eerste plaats is een goede hand- en wondhygiëne noodzakelijk, zodat MRSA zeker geen wonden kan infecteren. Verder wijzen studies uit dat het dragen van een proper stofmasker kan helpen om MRSA-vrij te blijven. Bij artsbezoek of ziekenhuisopname is het raadzaam om het contact met landbouwdieren te vermelden zodat de behandeling, bijvoorbeeld de keuze in antibiotica, aangepast kan worden. ■

Aan dit artikel werkten mee: Patrick Butaye (CODA-UGent), Florence Crombé (CODA-UGent), Yves Debleecker (Katho), Ingrid De Man (Katho), Pierre Delputte (Katho), Marc Heyndrickx (ILVO-UGent), Larissa Pletinckx (Katho-KULeuven), Geertrui Rasschaert (ILVO) & Marijke Verheghe (ILVO-UGent).

PROBLEMATIEK NIET ONGEKEND

Deze studie toont duidelijk aan dat MRSA circuleert in de Vlaamse varkenshouderij. Maar hoe goed is de problematiek gekend in de praktijk? Wij polsten bij 2 varkenshouders naar hun kennis en ervaringen. – Anne Vandenbosch

ALERT BLIJVEN

Varkenshouder Patrick uit Oost-Vlaanderen leerde de MRSA-problematiek indertijd vooral kennen via de media. Maar doordat Patricks zoon studeerde aan Katho in Roeselare, een van de deelnemende partners aan dit MRSA-onderzoek, raakte het bedrijf hierin betrokken. "Onze zeugen, biggen en vleesvarkens werden dus uitgebreid gescreend, maar ook wijzelf", vertelt Patrick. "Ik leerde dat naast de varkens, ook zowat alle varkenshouders MRSA-positief zijn." Patrick noch de andere gezinsleden werden sindsdien in het ziekenhuis opgenomen. "Na een klein werkongeval belandde ik wel even op de spoedafdeling. Daar aarzelde ik niet om te zeggen dat ik varkenshouder ben zodat het medisch personeel gepast kon reageren." Volgens Patrick waren de artsen en de verpleging ook goed op de hoogte van de problematiek. Vermits het letsel maar beperkt was, hoefde Patrick geen behandeling te ondergaan of een antibioticum te nemen. "Gelukkig maar, want een chauffeur die op ons bedrijf steeds de varkens kwam laden, had wel een zware kwetsuur en vertelde in het ziekenhuis niets over zijn contacten met varkens. Zijn herstel duurde erg lang, vermoedelijk had MRSA daar toch wel mee te maken."

Patrick is op zijn bedrijf al actief bezig met een goede bioveiligheid. Patrick meent ook dat de problematiek goed gekend is bij de collega's, hoewel de mediastorm van indertijd al even is gaan liggen. "Het is belangrijk dat we alert blijven en bij een medisch probleem open kaart spelen tegen de artsen."

MRSA-POSITIEF

Ook voor varkenshouder Mark uit West-Vlaanderen is MRSA niet onbekend. "Enerzijds vernam ik er wel eens iets over van kennissen die een ziekenhuisopname achter de rug hadden, anderzijds raakten we in het FAVV/Sanitel-onderzoek en nadien ook bij dit MRSA-onderzoek betrokken als een van de praktijkbedrijven." Marc vertelt me dat hij door deze screenings nu trouwens weet dat hij zelf MRSA-positief is; ook Marcs vader die geregeld op het bedrijf komt helpen bleek positief te zijn. "Daardoor weet ik ook dat ik een langer geneesproces kan hebben bij verwondingen. Zo moest ik toevallig een operatie ondergaan kort nadat ik deze uitslag vernam. Hoewel ik er melding van maakte in het ziekenhuis hielden ze hier niet zo veel rekening mee. Uiteindelijk moest ik nadien – nadat het ziekenhuis mij nogmaals op MRSA-drager-schap testte – wel 'sterkere' antibiotica (lees: antibiotica met een breed spectrum) nemen om de wonde te laten helen." In het kader van Sanitel werd het varkensbedrijf intussen nogmaals gescreend op MRSA. Marc kijkt uit naar de screeningsresultaten van midden augustus.

Studiedag MRSA

Op 4 december wordt op het Katho te Roeselare een studiedag georganiseerd over MRSA op Vlaamse varkensbedrijven. De uitnodigingen worden later verspreid, voor verdere informatie kunt u alvast terecht bij geertrui.rasschaert@ilvo.vlaanderen.be